

අනාවයට යන කිතුල් කර්මාන්තය

ශ්‍රී ලාංකීය ජනතාවගෙන් 80%ක් ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත් වන අතර ඔවුන්ගෙන් 75%ක් පමණ ම තම ජීවනෝපාය මාර්ගය ලෙස සැපුව හෝ වක්‍රව කෘෂි කර්මාන්තය පදනම් කොටගත් කාර්යයන් හි නියුක්තාව සිටිති. එහි දී ග්‍රාමීය ප්‍රජාව දේශීය කෘෂි නිෂ්පාදන අංශය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කළ ද, ඇතැම් ක්ෂේත්‍රවල නියැලී සිටින්නන් වර්තමානය වන විට කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ ගැටළු රැසකට මුහුණ දෙමින් සිටින අතර එවැනි එක් ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස කිතුල් කර්මාන්තය හඳුනා ගත හැකි ය.

කිතුල් කර්මාන්තය පිළිබඳ සැලකීමේදී වර්තමානය වන විට ගැටළු රැසකට මුහුණ දී ඇති ග්‍රාමීය කර්මාන්තයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. කිතුල් කර්මාන්තය පිළිබඳ ඉතිහාසය වසර සිය දහස් ගණනක් ඈත අතීතයට ගමන් කරයි. සතුරු, ආක්‍රමණ අභිමුඛ වනගත ප්‍රදේශවලට පලා ගිය අපේ මුතුන් මිත්තෝ කැලේ ඇති කිතුල් ශාකවලින් කිතුල් පැණි, හකුරු, රා ආදිය නිෂ්පාදනය කරමින් සිය ජීවිතය සරි කර ගත් හ. පසුව, ගෘහ කර්මාන්තයක් ලෙස ග්‍රාමීය ප්‍රජාව අතර ප්‍රචලිත වූ කිතුල් කර්මාන්තය ඉංග්‍රීසීන් මෙරටට වැවිලි බෝග හඳුන්වාදීමත් සමග නො වැදගත් තත්ත්වයට පත් වන්නට විය. වර්තමානය වන විට, කිතුල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා ඉතා ඉහළ මිලක් මෙන් ම ඉහළ ඉල්ලුමක් වෙළෙඳපොළ තුළ පැවතිය ද ඊට සරිලන සැපයුමක් දැකගත නො හැකි ය. එමෙන් ම, ගුණාත්මක භාවයෙන් ඉහළ කිතුල් නිෂ්පාදන ලබාගැනීම ද ඉතා අපහසු කාර්යයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් හා අතරමැදි කලාපවල දී ස්වභාවිකව සරුවට වැඩෙන කිතුල්, බහු වාර්ෂික බෝගයකි. දැඩි සිලින්ඩරාකාර කඳක් සහිත ව සැපුව වැඩෙන කිතුල් ශාකය වනාන්තර ආශ්‍රිත වදලු තුළ වැඩෙන විට අභි 60-80 පමණ උස් ව වැඩෙයි. තේ වතු වැනි එළිමහන් බිම් වල දී අභි 25-30 පමණ වූ අඩු උසකින් වැඩේ. කිතුල් මල් පිපීම එම කුලයට අයත් පොල්, තල් වැනි ශාකවලට වඩා භාත්පසින් ම වෙනස් ආකාරයට අග්‍ර ස්ථරයෙන් සිදු වේ. මෙය මුදුන් මල පිදීම ලෙස ව්‍යවහාරයේ දී යෙදේ. වැඩෙන පරිසරයේ ස්වභාවය අනුව කිතුල් ගසක මුදුන් මල පිදීමට වසර 8-15ක් හෝ 20ක් පමණ කාලයක් ගත විය හැකි ය. හොඳින් හිරු එළිය වැටෙන, වදලු රහිත බිම්වල දී වසර 8-12 ක දී මුදුන් මල පිදීම සිදු වේ.

කිතුල් ශාකය කරියෝටා යුරෝනස් නම් උද්භිද විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන තාල වර්ගයට අයත් ගසකි. එය දකුණු ආසියානු කලාපයේ තෙත් කලාප ආශ්‍රිතව වැඩෙන අතර අභි 40-60ක් පමණ දක්වා උසට වැඩේ. ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව, බුරුමය, තායිලන්තය හා මලයාසියාව යන රටවල දී කිතුල් ශාකය දැකගත හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ රත්නපුරය, බදුල්ල, නුවර, මාතර, ගාල්ල, නුවරඑළිය යන දිස්ත්‍රික්කවල වැඩි වශයෙන් මේවා දැක ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා කිතුල් කර්මාන්තයේ විභවතාවයන්

ඕනෑම රටක යම්කිසි අවස්ථාවක් ගතහොත් තවමත් භාවිතයට නො ගත් සම්පත් විශාල ප්‍රමාණයක් හඳුනාගත හැකි ය. මෙසේ රටක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය වෙනුවෙන් තවමත් ප්‍රයෝජනයට ගෙන නොමැති සම්පත් ආර්ථික විද්‍යාවේ දී හඳුන්වනු ලබන්නේ සේවා විද්‍යාත්මක සම්පත් ලෙසිනි. මෙම සේවා විද්‍යාත්මක සම්පත් රටක බහුලව පැවතීම ඒ රටේ උපරිම නිෂ්පාදන මට්ටම කාරා ළඟාවීමට බාධාවකි. එබැවින්, සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් රටක් තම රටේ පවතින සේවා විද්‍යාත්මක සම්පත්, සේවා නියුක්ත කරමින් සිය නිෂ්පාදන ධාරිතාව ඉහළ නැංවීමට කටයුතු කළ යුතු ය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය කර්මාන්තයක් ලෙස තවමත් ලාබාල අවධියේ පවතින කිතුල් කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමෙන් ග්‍රාමීය දිළිඳු ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ මට්ටමකට නංවාලීමේ හැකියාව පවතී.

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ හා ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව 2009 දී සිදු කළ සංගණනයට අනුව, ශ්‍රී ලංකාව පුරා කිතුල් ශාකය වැවෙන දිස්ත්‍රික්ක 18ක් හඳුනාගෙන ඇත. එම සංගණන දත්තවලට අනුව, එක් කිතුල් මලකින් දළ වශයෙන් රු. 10,000-20,000 දක්වා වූ මාසික ආදායමක් ලබා ගත හැකි අතර එක් ගසක ජීව කාලය තුළ මැදිය හැකි මල් ගණන 8-10 අතර සංඛ්‍යාවකි. දැනට වෙළෙඳපොළේ කිතුල් පැණි බෝතලයක මිල (මි.ලී. 750) රු. 37 - රු.400ක් පමණ වන අතර හකුරු කිලෝවක මිල රු.650- රු.750ක් පමණ වේ. මෙවැනි කිතුල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා දේශීය වශයෙන් මෙන් ම විදේශීය වශයෙන් ද ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතී. පැණි හා හකුරු නිෂ්පාදනයේ දී කිතුල් ආර්ථිකමය වශයෙන් වැදගත් බෝගයක් වුව ද, 2009 සමීක්ෂණ දත්තවලට අනුව

දිස්ත්‍රික්ක අනුව කිතුල් ශාක පිළිබඳ සංඛ්‍යාව

දිස්ත්‍රික්කය	කිතුල් ගස් සංඛ්‍යාව				දැනට මල් මදින ගස් සංඛ්‍යාව	පැණි, හකුරු, නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා ගස් සංඛ්‍යාව	මල් මදින්නන් ගණන	කිතුල් කර්මාන්තය ප්‍රධාන පිටතොපාය කරගත් පවුල් ගණන
	පැළ සංඛ්‍යා (අවු.50 අඩු)	මධ්‍යම වයසේ ගස් සංඛ්‍යාව	පීදනු ගස් සංඛ්‍යාව	මුළු ගස් සංඛ්‍යාව				
රත්නපුර	286,991	193,931	101,255	582,177	18,181	12,159	5,695	393
මහනුවර	209,905	113,170	72,608	395,683	13,471	11,314	4,126	447
බදුල්ල	178,405	107,611	63,407	349,423	10,547	7,820	4,360	326
මොණරාගල	170,217	76,312	40,628	287,157	2,520	1,763	899	106
මාතර	74,602	60,011	57,003	191,616	10,197	7,612	3,676	194
කැගල්ල	85,340	52,993	32,488	170,821	3,486	2,015	1,133	66
නුවරඑළිය	76,273	51,790	34,456	162,519	8,188	6,891	2,421	634
කළුතර	67,589	48,621	42,090	158,300	7,495	5,695	1,556	207
ගාල්ල	65,022	49,142	41,509	155,673	8,399	6,485	3,161	108
කුරුණෑගල	79,753	41,719	26,524	147,996	1,559	557	418	12
මාතලේ	50,509	31,031	19,104	100,644	4,271	2,708	1,620	78
හම්බන්තොට	47,380	25,612	18,887	91,879	1,322	939	421	13
කොළඹ	56,535	25,172	6,093	87,800	71	9	31	2
හම්පහ	21,659	14,661	11,279	47,599	68	15	42	1
අම්පාර	14,615	9,257	3,294	27,166	20	2	5	-
අනුරාධපුරය	6,196	2,961	2,098	11,255	23	4	10	-
පොලොන්නරුව	4,692	2,557	1,226	8,475	33	14	33	-
පුත්තලම	433	335	310	1,078	4	5	-	-
ශ්‍රී ලංකාව	1,496,116	906,886	574,259	2,977,261	89,855	66,007	29,607	2,587

මූලාශ්‍රය: සාම්ප්‍රදායික කර්මාන්ත හා කුඩා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය - 2009

574,259ක් වූ සමස්ත පීදනු කිතුල් ගස් සංඛ්‍යාවෙන් මල් මැදීම සඳහා යොදා ගනු ලබන්නේ 15.64%ක් පමණ වූ ඉතා සුළු කිතුල් ශාක සංඛ්‍යාවක් පමණි.

සුඳු පිරිසක් හඳුනාගත හැකි අතර ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය නගා සිටුවීම සඳහා මෙම කර්මාන්තය වැඩි දියුණු කිරීමේ වගකීමක් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ 2009 දී සිදු කරන ලද කිතුල් ශාක පිළිබඳ සමීක්ෂණ දත්තවලට අනුව කිතුල් නිෂ්පාදන කර්මාන්තය දියුණු කිරීම සඳහා මේරු ගස් සංඛ්‍යාවෙන් 84%ක් තවමත් මල් මැදීම සඳහා ඉතිරිව තිබීමත් 30% සහ 49%ක් වූ අළුත් ගස් සංඛ්‍යාවක් පිළිවෙලින් ඉදිරි වසර 3 හා 5 ඇතුළත මේරු තත්ත්වයට පත්වීමත් වාසිදායක අවස්ථා ලෙස හඳුනාගත හැකි ය.

කිතුල් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන

කිතුල් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත ව පවතින ප්‍රධාන නිෂ්පාදන ලෙස කිතුල් පැණි හා හකුරු දැක්විය හැකි ය. මේවා සඳහා වෙළෙඳපොළ තුළ ඉතා ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතී. මෙයට අමතරව කිතුල් රා, විනාකිරි ආදිය ද නිෂ්පාදනය කෙරේ. කිතුල් ගස මේරු පසු පීදෙන මල්වලින් තෙලිදිය ලබාගත හෝ හැකි ය. ඉන්පසු, කිතුල් ශාකයට දැවමය වශයෙන් වටිනාකමක් හිමි වේ. ඉතා ඉහළ මිලක් මේරු කිතුල් දැව සඳහා පවතී. ඊට අමතරව, කිතුල් ගස කැපීමෙන් අනතුරුව එහි කඳ පලා ලබා ගන්නා කිතුල් බඩයෙන් කිතුල් පීටි ලබා ගනී. දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යාවට අනුව, ඉතා ඉහළ ගුණයකින් යුත් කිතුල් පීටි රසවත් ආහාරයක් ලෙස සකසා ගනී. කිතුල් දැව විවිධ වූ

අත්කම් නිර්මාණ සඳහා ද භාවිතා කරයි. දේශීයව මෙන් ම විදේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ මේවා සඳහා ඉතා ඉහළ ඉල්ලුමක් මෙන් ම මිලක් ද පවතී. අත්කම් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා කිතුල් කෙඳි භාවිතා කෙරේ.

කිතුල් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත ව පැන නැගී ඇති ගැටළු

- මෙම කර්මාන්තය ආශ්‍රිත ව පවතින ප්‍රධානම ගැටළු ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ ප්‍රමාණවත් තරම් කිතුල් ශාක ශ්‍රී ලංකාව පුරා පැවතිය ද, මෙම කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නන් සීමා සහිත වීමයි. දැනට, ශ්‍රී ලංකාව තුළ කිතුල් තෙලිදිය ලබාගත හැකි මට්ටමෙන් ශාක 574,259ක් ඇතත් මල් මැදීම සඳහා උපයෝගී කර ගනු ලබන්නේ ඉන් 15.64%ක ප්‍රමාණයක් පමණි.
- කිතුල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා ඉහළ ඉල්ලුමක් හා මිලක් පැවතිය ද, අලෙවිය සඳහා විධිමත් සැලසුමක් හෝ ක්‍රමවත් වෙළෙඳපොළ ශාන්තරාශයක් නො පවතී.
- කර්මාන්තයේ යෙදෙන සුළු පිරිසට පවා රාජ්‍ය අනුග්‍රහයක් නො ලැබේ.
- කිතුල් කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නන්ට නව තාක්ෂණික දැනුම නොමැතිවීම. නිදසුනක් ලෙස ඉහළ ඵලදායීතාවයකින් යුත් කිතුල් බීජ ලබා ගැනීම පිළිබඳ තාක්ෂණික දැනුම නොමැතිවීම.

• මෙම කර්මාන්තයේ නියැලෙන පිරිසට සමාජය තුළ පවතින පිළිගැනීමේ සවිභාවය. ඒ නිසාම තරුණ පිරිස් මේ සඳහා යොමු නොවීම.

• කාලගුණික තත්ත්වයන්ගේ වෙනස්වීම

කිතුල් කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව පැන නැගී ඇති මෙවැනි ගැටළු හඳුනා ගෙන ඒ සඳහා රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන මගින් අනුග්‍රහය ලබාදීමෙන් ග්‍රාමීය දිළිඳු ජනතාව දිරි ගැන්විය හැකි ය. එමෙන්ම, ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර වාණිජ මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් කිරීමේ දී විවිධ ආර්ථිකයේ සාධනීය අංශයන් ප්‍රයෝජනයට ගත යුතු වුවත්, එසේ කළ යුත්තේ තවමත් ලාබාල අවධියේ පවතින දේශීය කර්මාන්තවලට හානියක් නොවන ආයුර්තී. පවත්නා සම්පත් උපරිම ලෙස ප්‍රයෝජනයට නො ගන්නා වූ එසේ වුව ද, ගෘහස්ථ කර්මාන්තයක් ලෙස ජනප්‍රිය ව පවත්නා කිතුල් නිෂ්පාදන කර්මාන්තය පර්යේෂණ මත පදනම්ව කාර්යක්ෂම ලෙස සැලසුම් කිරීම රටේ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වුවකි.

ඉන්දිකා පතිරණ

පර්යේෂණ නිලධාරීන්

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

ගොවි ජනතා

‘ගොවි ජනතා’ සභරාවට ඇතුළත් විය යුතු නවතම විශේෂාංග පිළිබඳ ඔබගේ යෝජනා අපි ඉතා අගය කොට සලකමු. එසේම, ඒවා ඉදිරි කලාපයන් ට ඇතුළත් කිරීමට ද කටයුතු කෙරේ. එබැවින්, එවැනි දෑ සංස්කාරක වෙත දැන්වා එවන මෙන් පාඨක ඔබට ආරාධනා කරමු.

සංස්කාරක
ගොවි ජනතා
 හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
 114, විජේරාම මාවත,
 කොළඹ - 07